

Małgorzata Skibińska

Wydział Nauk Pedagogicznych
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

**SPRAWOZDANIE Z POBYTU STYPENDIALNEGO
PRZY POLSKIEJ MISJI HISTORYCZNEJ
W WÜRZBURGU
(CZERWIEC 2016 R.)**

Powinnością każdego pracownika naukowo-badawczego jest nieustanne prowadzenie działalności naukowej, badawczej i rozwojowej w formie systematycznie prowadzonych prac twórczych dla zwiększenia zasobu wiedzy oraz znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy. Chcąc sprostać tym wymogom, pracownicy Wydziału Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu ubiegali się w ramach Konkursu JM Rektora UMK o granty na wyjazdy zagraniczne w celu prowadzenia kwerend bibliotecznych i archiwalnych. 4 marca 2016 r. decyzją JM Rektora UMK, prof. dra hab. Andrzeja Tretyna przyznano granty na 14-dniowe wyjazdy zagraniczne w celu prowadzenia kwerend bibliotecznych związanych z realizacją projektów badawczych przy Polskiej Misji Historycznej w Würzburgu (Niemcy) pięciorgu pracownikom WNP UMK: dr hab. Dorocie Siemienieckiej, prof. UMK (Katedra Pedagogiki Szkolnej), dr Małgorzacie Banasiak (Katedra Psychologii) oraz dr Wioletcie Kwiatkowskiej, dr Kamili Majewskiej i dr Małgorzacie Skibińskiej (Katedra Dydaktyki i Mediów w Edukacji).

W ramach otrzymanych grantów zaplanowano prowadzenie kwerend bibliotecznych do następujących tematów badawczych:

- *Twórcze i motywacyjne uwarunkowania aktywności nauczycieli w kontekście dydaktyki nowych technologii kształcenia* (dr hab. D. Siemieniecka, prof. UMK);
- *Kształcenie nauczycieli w Polsce i Niemczech w XIX wieku* (dr M. Banasiak);
- *Trendy w badaniach nad edukacją na odległość w Niemczech i Polsce. Studium porównawcze* (dr W. Kwiatkowska);
- *Pedagogiczne przesłanki do stosowania tabletów w procesie edukacji wczesnoszkolnej* (dr K. Majewska);
- *Umiejętności informacyjne uczniów szkół średnich a stopień ich zaangażowania w Internecie społecznościowym* (dr M. Skibińska).

W okresie od 31 maja do 13 czerwca 2016 r. kwerendę biblioteczną na terenie Polskiej Misji Historycznej przy Uniwersytecie Juliusza Maksymiliana w Würzburgu odbyła dr Małgorzata Banasiak, gromadząc bogaty zbiór materiałów z zakresu pedagogiki i psychologii. Książki i publikacje, pozyskane między innymi w bibliotece centralnej (Zentralbibliothek) oraz bibliotekach wydziałowych (Teilbibliothek Kultur-, Geschichts- und Geowissenschaften), okazały się przydatne w realizacji przyjętego tematu badawczego.

Natomiast w dniach 16–23 czerwca 2016 r. na Uniwersytecie w Würzburgu przebywały dr hab. Dorota Siemieniecka, prof. UMK, dr Wioleta Kwiatkowska, dr Małgorzata Skibińska i dr Kamila Majewska, odbywając pierwszy etap kwerendy bibliotecznej i archiwalnej związanej z realizacją podjętych projektów badawczych. Głównym celem kwerend była swobodna, pełnotekstowa i pełnodostępowa eksploracja zasobów Biblioteki Uniwersyteckiej w Würzburgu w poszukiwaniu wartościowych źródeł naukowych ze szczególnym uwzględnieniem niemieckojęzycznych odniesień teoretycznych i badawczych w podjętych obszarach tematycznych. W trakcie pobytu wymienionym stypendystkom udało się przeszukać zbiory biblioteczne, pozyskując teksty naukowe w formie elektronicznych książek i czasopism, prac redakcyjnych i artykułów w języku niemieckim oraz angielskim z zakresu pedagogiki medialnej i teorii mediów, poświęconych tematyce e-learningu, m-learningu, mediów społecznościowych i kompetencji informacyjnych, a także aspek-

tom motywacyjnym i czynnikiem związanym z rozwojem zawodowym nauczycieli. Druga część pobytu przeznaczona została na kwerendę biblioteczną i archiwalną zbiorów drukowanych, dostępnych wyłącznie na miejscu w Universitätsbibliothek Würzburg (zarówno w bibliotece centralnej, jak i w bibliotekach wydziałowych).

Możliwość wyjazdów naukowych w ramach cennej inicjatywy UMK, jaką jest powołanie i działalność Polskiej Misji Historycznej, ułatwia polskim naukowcom drogę samorozwoju oraz dostęp do niemieckiej i światowej literatury z różnych dziedzin nauki.

Polska Misja Historyczna została utworzona 1 sierpnia 2001 r. w Getyndze, przy Instytucie Historycznym Maxa Plancka. Do zadań tej stacji – realizowanych pod kierunkiem dra Leszka Zygnera do 2008 r. – należało m.in.: rozwijanie współpracy między polskimi i niemieckimi ośrodkami naukowymi, przygotowanie pobytów stypendialnych polskich historyków w Getyndze, odczytów w Polsce i Niemczech oraz organizacja i współorganizacja konferencji¹. W wyniku kryzysu gospodarczego Instytut Maxa Plancka został zamknięty. Decyzja ta zmusiła członków Rady Naukowej do poszukiwań nowej lokalizacji Misji. Dzięki kontaktom naukowym toruńskich historyków, głównie profesorów Andrzeja Radziwińskiego i Janusza Tandackiego, współpracą zainteresowano władze Uniwersytetu im. Juliusza Maksymiliana w Würzburgu. Wsparcie zapewniły także władze miejskie Würzburga i rząd Bawarii, który funduje corocznie pięć stypendiów dla polskich historyków. 22 września 2009 r. Senat UMK wyraził zgodę na podpisanie umowy o współpracy naukowej, edukacyjnej i kulturalnej między obu uczelniami, a trzy dni później odbyło się uroczyste podpisanie porozumienia w sprawie rozpoczęcia działalności Polskiej Misji Historycznej przy Uniwersytecie w Würzburgu, gdzie do dzisiaj pod kierunkiem dr Renaty Skowrońskiej realizowane są dotychczasowe cele Misji oraz nowe projekty naukowo-badawcze².

¹ Strona internetowa Polskiej Misji Historycznej przy Uniwersytecie Juliusza Maksymiliana w Würzburgu: <http://historicus.umk.pl/pmh/strona> [dostęp: 09.07.2016].

² Na podst. R. Skowrońska, H. Flachenecker, *Vorwort*, „Biuletyn Polskiej Misji Historycznej”, <http://www.apcz.pl/czasopisma/index.php/BPMH/article/view/6771/>

Uniwersytet w Würzburgu to jedna z najlepszych uczelni wyższych w Niemczech. Założony w 1402 r. może poszczycić się 14 laureatami nagrody Nobla, którzy studiowali lub pracowali na tej uczelni, m.in.: Rudolf Virchow, Carl Siebold, Franz Brentano, Walter Hermann Nernst. Byli wśród nich także Wilhelm Conrad Roentgen, który prowadząc w Würzburgu swe badania, odkrył promienie nazwane jego imieniem; oraz nagrodzony w 2008 r. Harald zur Hausen, który otrzymał nagrodę Nobla w dziedzinie medycyny za odkrycie wirusów wywołujących raka szyjki macicy. Würzburg to szczególnie silny ośrodek w zakresie psychologii, biologii, chemii, fizyki i matematyki³. Należy także dodać, że Würzburg jest miastem pełnym zabytków i pięknej architektury, przez co pobyt w nim dostarcza również wielu przeżyć estetycznych.

Na zdjęciu stypendystki Polskiej Misji Historycznej przy Uniwersytecie Juliusza Maksymiliana w Würzburgu. Od lewej strony: dr Kamila Majewska, prof. Dorota Siemieniecka, dr Wioletta Kwiatkowska, dr Małgorzata Skibińska.

6147 [dostęp: 19.07.2016] oraz *Polska Misja Historyczna przeniesiona do Würzburga*, <http://warszawa.naszemiasto.pl/artukul/polska-misja-historyczna-przeniesiona-do-wurzburga,28833,art,t,id,tm.html> [dostęp: 10.07.2016].

³ Na podst. broszury informacyjnej Uniwersytetu w Würzburgu, <http://www.presse.uni-wuerzburg.de/fileadmin/uniwue/Presse/Image-Broschuere/flyer-polnisch-2012-w.pdf> [dostęp: 15.07.2016].